

SADRŽAJ

SADRŽAJ	2
UVOD	7
1. Predmet i područje istraživanja	8
2. Ciljevi istraživanja	8
3. Utvrđivanje hipoteze	9
4. Metode istraživanja i izvori saznanja istraživanja	9
5. Struktura rada	10
I RASPOLOŽIVI INSTRUMENTI INVESTICIJA U BANKAMA I NA FINANSIJSKOM TRŽIŠTU	12
1. Finansijsko tržište	12
1.1 Tržište novca	14
1.2. Tržište kapitala	18
1.2.1. Vrste tržišta kapitala	20
2. Banke kao učesnice na tržištu kapitala	23
3. Raspoloživi instrumenti investicija na razvijenim finansijskim tržištima	25
3.1. Instrumenti investicija na tržištu novca	25
3.1.1. Međubankarska kupoprodaja novca	26
3.1.2. Blagajnički zapis	27
3.1.3. Kratkoročne državne zadužnice i obveznice (Treasury notes & bonds)	28
3.1.4. Certifikat o depozitu - CD	29
3.1.5. Međunarodni eurovalutni depoziti	30
3.1.6. Bankarski akcept	31
3.1.7. Komercijalni zapis	32

3.1.8. Kratkoročne korporativne obveznice	34
3.1.9. Repo ugovori (Sporazum o reotkupu)	34
3.1.10. Revers ugovori	36
3.1.11. Novac eurotržišta	36
3.1.12. Obligacioni i vrijednosni papiri javnog sektora	37
3.1.13. Međubankarska trgovina viškovima obaveznih rezervi	37
4. Instrumenti investicija na tržištu kapitala	38
4.1. Akcije	38
4.2. Obveznice	45
4.2.1. Municipalne obveznice	48
4.2.2. Korporacijske obveznice	49
4.2.3. Državne obveznice	52
4.3. Ostali instrumenti investicija novijeg datuma	53
4.3.1. Strukturane mjenice	53
4.3.2. Sekjuritizovana imovina	54
4.3.3. Forvard ugovori	54
4.3.4. Fjučersi	55
II INVESTICIONE HoV U PORTFELJU BANAKA	57
1. Bankarski sektor Republike Srpske	58
1.1. Strukturne promjene portfelja aktive i pasive banaka u RS	58
2. Bankarski sektor Federacije BiH	62
3. Regulatorni okvir za emitovanje HoV u BiH	66
3.1. Zakon o tržištu hartija od vrijednosti Republike Srpske	68
4. Monetarna ponuda u BiH	72
4.1. Monetarni agregati	75
5. Rezultati (reforme) privatizacije bankarskog sektora u BiH	80
6. Tržište novca u BiH	83

6.1. Mogućnost razvoja tržišta novca u BiH	84
6.2. Uticaj emisije instrumenata tržišta novca na strukturu kamatne stope	85
7. Tržište kapitala u BiH	86
7.1. Dostignuti stepen razvoja u BiH	89
7.2. Izdavanje hartija od vrijednosti	91
7.3. Trgovanje HoV na organizovanom tržištu	94
7.4. Kastodi banke	97
8. Stabilizacija prihoda banke kroz struktuiranje optimalnog invest. portfelja	98
8.1. Mjerenje rizika ulaganja HoV	99
8.2. Upravljanje rizikom prinosa hartija od vrijednosti	101
9. Rizik stope prinosa	102
9.1. Varijansa	102
9.2. Standardna devijacija	104
9.3. Koeficijent varijacije	107
III FAKTORI KOJI UTIČU NA IZBOR HoV	109
1. Faktori koji utiču na izbor investicionih HoV	109
1.1. Predviđena stopa prihoda	109
1.2. Poreska obaveza	111
1.3. Rizik kamatne stope	113
1.4. Kreditni rizik	115
1.5. Poslovni rizik	117
1.6. Rizik zemlje	118
1.7. Rizik likvidnosti	119
1.8. Rizik poziva na ranije plaćanje	121
1.9. Rizik ranijeg plaćanja	122
1.10. Inflatorni rizik	123
1.11. Zahtjev za obezbjeđenje kolaterala	124

2. Strategija rokova dospjeća u finansijskim investicijama	126
a) Politika skala ili razmaknutih dospjeća	126
b) Politika dospjeća kredita koja se odnosi na početak ulaganja	127
c) Politika dospjeća kredita koja se odnosi na završetak ulaganja	128
d) Strategija barbell	128
e) Pristup očekivanja kamatnih stopa	129
3. Sredstva upravljanja dospjećem	130
3.1. Krivulja prinosa	131
3.2. Rok trajanja finansijskog instrumenta	132
4. Analiza HoV	133
4.1. Fundamentalna analiza HoV	134
4.2. Tehnička analiza HoV	137
4.2.1. Alati tehničke analize	138
IV STRATEGIJA I SREDSTVA UPRAVLJANJA LIKVIDNOŠĆU BANAKA	142
1. Problem likvidnosti u bankama	142
2. Faktori likvidnosti i nelikvidnosti	143
3. Procjena likvidnosti	144
3.1. Pokazatelj tekuće likvidnosti	146
3.2. Pokazatelj brze likvidnosti	146
3.3. Obrtni (radni) kapital	147
4. Metoda izvora i koreštenja sredstava	147
5. Metoda strukture sredstava	148
6. Metoda indikatora likvidnosti	149
7. Krajnji kriterij za procjenu potreba likvidnosti: signali sa tržišta	151
8. Zakonom propisane rezerve i upravljanje novčanom pozicijom	152
9. Bazelska regulacija rizika likvidnosti i odluke ABRS	155
9.1. Bazelski principi i smjernice upravljanja rizikom likvidnosti banaka	155

9.1.1. Razvijanje strukture za upravljanje likvidnošću	155
9.1.2. Mjerenje i praćenje neto obveznih sredstava	156
9.1.3. Upravljanje pristupom tržištu	158
9.1.4. Planiranje nepredvidih slučajeva ili alternativno planiranje	158
9.1.5. Upravljanje deviznom likvidnošću	159
9.1.6. Unutrašnja kontrola za upravljanje rizikom likvidnosti	160
9.1.7. Uloga javnog objavljivanja podataka o poboljšanju likvidnosti	160
9.1.8. Uloga supervizora (načelo 14)	161
9.2. Uloga Agencije za bankarstvo Republike Srpske za upravljanje likvidnošću	161
10. Strategije koje koriste menadžeri za upravljanje likvidnošću	164
10.1. Strategija upravljanja likvidnošću aktive (ili konverzija aktive)	166
10.2. Strategija upravljanja pozajmljenom likvidnošću (pasivom)	169
10.3. Strategija upravljanja usklađenom likvidnošću (ALM – koncept)	171
10.3.1. Gap analiza – upravljanje jazom	174
ZAKLJUČAK	177
SKRAĆENICE	180
POPIS SLIKA	181
POPIS TABELA	182
POPIS GRAFIKONA	183
LITERATURA	185